

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rodolphi Gwaltheri Tigvrini Antichristvs. Id Est, Homili[a]e
quinq[ue], quibus Romanum Pontifice[m] uerum, &
magnum illum Antichristum esse probatur, quem
prophetaru[m], Christi & apostolorum oracula ...**

Gwalther, Rudolf

[Zürich], [1546]

VD16 W 1065

Rodolphi Gwaltheri Tigvrini De Antichristo Homilia IIII. Argvmentvm.
Continetur Homilia hac euidens operum & armorum Antichristi descriptio:
simulq[ue] ostenditur in quos ipsi operibus & armis suis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-35409

Homilia

RODOLPHI GVALTHERI
TIGVRINI DE ANTI
christo Homilia IIII.

ARGVMENTVM.

Continetur Homilia hac euidentem operum & armorum Antichristi descriptio: simulq; ostenditur in quos ipsi operibus & armis suis grassari liceat.

QUEM ADMODVM singulis hominibus non utile modo & salutare, uerum etiam ad salutem consequendam necessarium est, ut Domini & saluatoris nostri Iesu Christi cognitionem ueram, certam ac solidam habeant, quod fide etiam firma ac constanti huic inniti, ac per ipsum salutem uitamq; eternam consequi possint: Sic non minus utile ac necessarium est, ut hisce nouissimis diebus eos quoque agnoscamus, qui sese falso Iesu Christi, id est, saluatorum ac redemptorum nomine uenditant: in quorum numero cum primis magnus ille & insignis Christi Domini omniumq; fidelium aduersarius, uerus nimirum Antichristus, cognoscendus est, ut illius dolos, astutias, fraudes & conatus perniciosissimos uitare, simulq; damnationem, quam suis parat & conciliat, effugere possimus. Porro, cum multae de hoc extent fabulae falso Sathanae spiritu confictae, quibus tam abest ut in illius cognitionem penetrare possimus, ut potius excaecati & seducti fallamur, ad scripturae sacrae ueritatem infallibilem respiciamus oportet, ut huius doctrina ducti ipsum reuera agnoscere discamus. Quapropter duos ex hac locos planissimos ad huius rei declarationem nuper produximus, in quibus tria haecenus capita demonstrata sunt, quae Antichristi ingenium ac proprietates depingunt, & quis nam ille sit, ceu digito monstrant. Consequens ergo est, ut ad quartum caput nunc transeamus, quo opera ipsius potissima

potissima, quibus ille intentus est ac sese prodit, declarantur.

Quamuis uero eadē hęc in ijs locis, quę ante citauimus, comprehendantur à Paulo apostolo & uiro desideriorum Daniele propheta, quia tamen in ijs explicandis illic breuiores sunt, Danielis cap. 11. hic nobis inspiciendum erit, in quo de Antichristi mysterio multa cognitu dignissima, in primis uero de operibus ipsius hęc traduntur: Homines inducet, qui fœdus impie deserant, ut subdole agant per hypocrisim: populus autem cognoscentium Deum constanter aget. Rex autem aget pro sua libidine, seq̄ efferet atque amplificabit præ omnibus dijs, & contra Deum supremum loquetur mirifica quædam, uteturq̄ prospera fortuna, donec consumetur indignatio, cum ad extremum peruenerit impietas. Non curabit etiam Deos patrum suorum, nec mulierum concupiscentiam: non denique ullum Deum curabit, omnibus enim se præferet. Colet autem in sua diuione Deum Mayzim, & Deum quem patres ipsius non nouerunt, honorabit auro & argento & gemmis alijsq̄ rebus pretiosis. Et uertet in munimenta Dei Mayzim cum alieno Deo: quem qui agnouerit, eum honoribus augebit, & dominum multorum faciet, & terram pretio distribuet. Et paulo post: Qui etiam dominabitur thesauris auri & argenti & omnibus rebus pretiosis, &c. Et hęc quidem Danielis prophetae uerba sunt, quibus sex principalia describuntur Antichristi opera, quibus postea septimum quoq̄ ex eiusdem Danielis cap. 7. supra citato, coniungemus. Hęc autem ordine inspicientes, simul etiam ut eadem hęc in Papatu à Romanis Pontificibus exerceantur, consyderabimus.

IIII. Antichristi opera.

Primū, quod Antichristo Daniel propheta tribuit, opus est, 1. Fœdis fragos reddit.

quod hoies inducturū dicit, qui fœdus deserant, & ab illo desiciant improbe. Atqui de magno illo, insigni, eximio et saluifico

Homilia

ſædere hic loquitur, quod æternus, omnipotens & cœleſtis pater, cum hominibus miſeris, qui natura filij iræ et damnationis ſumus, inire dignatus eſt. Deſcribitur hoc per Moſem Gen. 17. & per Ieremiam prophetã 31. cap. Duobus uero capitibus uel articulis cõprehenditur. Primo enim Deus qui ſummũ & æternũ bonũ, adeoq̃ omnis boni fons eſt unicus, ſe noſtrũ Deum, noſtram ſaturitatem & perfectã omnium rerum ſufficiẽtiam eſſe dicit, ſimulq̃ tam ſeipſum quã omne hoc quod habet, noſtrum fore pollicetur. Secundo autem illud uiciſſim à nobis requirit idem ille, ut ipſius populus ſimus & peculium, coram ipſo ut populũ ipſius decet, ambulemus, ipſi obediamus & ſeruiamus, non ut noſtræ rationis ſuadet peruerſitas, ſed ut ipſe uerbi ſui authoritate præcipit. Præcipit uero, ut ipſum ſolum & unicum Deum noſtrum agnoſcamus, Deos alienos præter ipſum nullos habeamus, quæramus uel colamus: idola, ſculptilia uel imagines qualeſcunq̃ faciamus nullas, & ab alijs factas nullo uel ritu uel geſtu corporis, multoq̃ minus animi deuotione ueneremur, ſed ab omni idololatria tam interna quã externa ſimus alieniſſimi: ut item nomen ipſius ſanctum nec uiolemus nec prophanemus, quin factis & dictis noſtris omnibus, tota deniq̃ uita celebremus & honoribus pro uirili proſequamur: ut tempus illud omne, quod ſuis cultibus ac beneficiorum operumq̃ ſuorum meditationi ſacrum et deſtinatũ eſſe uoluit, nullis prophanis uſibus polluendo ſimul etiã indefinites agamus à prauis operibus & ſtudijs ferias: ut deniq̃ in omnibus ijs quæ tam ipſi quã proximo noſtro debemus officijs ſi dei & charitatis legibus ita nos accõmodemus, ut populus ſimus ſanctus, quemadmodum & ipſe ſanctus eſt. Leuit. 19. & 20. Quamuis uero propria carnis noſtræ infirmitate et natura corrupta circumuenti, ea quæ ad nos ſpectant ſæderis capi
ta nuna

ea nunquā præstamus ut par erat, imò nec præstare possumus, minime tamen nos reijcere & à regni sui hæreditate repellere uult clemens et misericors pater: quin ut fœdus ille nobis prior obtulit, ita nostræ etiam infirmitati subuenire uolens, filium suum unigenitum, IESVM CHRISTVM, tradidit, qui uerus homo nobisq; per omnia (solo peccato excepto) similis factus, omne hoc quod à nobis pro sua iustitia Deus pater requirebat, ipse præstitit, legiq; per omnia satisfaciens, tandem pro nobis etiam mortuus est, suoq; pro nobis effuso sanguine fœdus illud Dei & testamentum salutis nostræ (quemadmodum in ultima Cœna cum discipulis habita ipse testatus est) plenissime confirmauit. Hoc, inquam, illud fœdus est, cuius hic mentionem faciens Daniel, Antichristum eum fore dicit, qui homines ab hoc fœdere abstracturus sit, sic ut illo deserto bonis etiam in hoc sibi promissis spolientur. Pontificem uero hoc ipsum sua doctrina, & suæ religionis sanctionibus facere, nullo negotio demonstrari & à quouis hominum percipi potest.

Nam quòd primum fœderis articulum & Dei, quæ nobis exhibetur, promissionem attinet, longe alium Deum per suam doctrinā & religionē proponit Pontifex, quàm fœderis uerba describant. Hæc enim Deum per omnia nostrum fore pollicentur, sic ut ipsi uniti & coniuncti ex eodē quoq; abundantissime quæcunq; ad salutē necessaria sunt, haurire possimus. Papa uero talē nobis Deū fingit, qui fastuoso alicui et terreno principi, imò immani cuidam tyranno similis nullius preces & supplicatos libellos recipiat, neminem quoq; ad colloquiū admittat, nullius item causam audiat, nisi qui uel munusculis illius fauorem impetrarit, uel multis precibus ac donis aulicorum intercessionibus redemerit. Et sic quidem extremæ desperationis

Homilia

author fuit miseris hominibus, ea enim constans omnium ferè
fuit sententia, ut nemini peccatorū labe infecto Dei cōspectum
patere crediderint, imò nec licere peccatori misero, ut ad iusti
Dei patrociniū refugere audeat. Vnde deserto Deo unica il
la humani generis omnīsufficienti plenitudine ad idola con
uersi illa coluerunt, auro & argento uenerati sunt, & san
ctorum intercessionē impetrare cupientes, pecunias suas om
nes, uestes, fruges, ipsa denique pecora adduxerunt, ut
eos habere possent magis propitios, & proinde illorum patro
cinio & intercessione tuti in Dei cōspectum procedere. Quid
uero hoc aliud dicemus, quàm crassissimam numinis ignoran
tiam: qua excæcati homines Deum illum non agnouerunt am
plius, qui in fœderis pacto se nobis non beneficium modo &
elementem, sed & nostrum omnino cum omnibus suis bonis
fore pollicetur. Adhæc illud quoque sua religione palam pro
diderunt, quod non ullam Iesu Christi uel cognitionem, uel
memoriam habuere amplius, in quo fœdus hoc salutis nostræ
confirmatum, & per quem spiritus adoptionis & filiorum
Dei nobis traditus est, qui adoptioni nostræ testimonium fe
rens, in animis nostris facit, ut Deo fidere & ad illum Abba
pater clamare possimus. Nec enim ad hunc, qui unicus noster
intercessor est, conuersi sunt, sed Diuorum et sanctorum patro
cinia magis consequi cupierunt, etiamsi Christum Dominum
alta uoce & disertis uerbis clamantē audirent, VENITE
AD ME omnes qui laboratis & onerati estis, & ego res
quiem uobis præstabo. Quæ uerba si uel animis suis retinuis
sent uel intellexissent etiam, uidissent utiq; sibi licet maximis
peccatoribus ad solum Christum recurrendum fuisse. Pate
tur enim his Dominus, se non iustos uel per omnia integros &
perfectos (tales enim in toto hominum genere nulli sunt) uo
care,

Matth. xi.

care, sed eos, qui peccatorum sarcina onerati pressiq; animarum pacem & quietem nusquam alibi inuenire possunt. Hos uero non aliò ablegat, nec alibi pacem & solatium quærere, sed ad se uenire iubet, ut penes se intolerabilem hanc sarcinam deponant, & pacem quietemq; sibi paratam percipiant. Et quis nam est hominum, qui sub Papatus legibus uiuentes hoc fœderis articulo fideliter stetisse uel etiam nunc stare, dicere possit? Nõne omnes illos fœdus hoc deseruisse, animarum item solatium & remedium, Dei gratiam ac æternæ uitæ salutem alibi locorum quæsuisse, libere fatendum erit? Nec id modo, sed & hoc fateamur oportet, nos nec altero illo, qui ad nos spectat nostramq; uitam instituit, stetisse fœderis articulo, utpote qui Deo cœlesti patri longe alio ritu & modo seruire soliti fuimus, quàm ipse sibi seruari uelit: qua de re paulo post copiosius differemus. Porrò, cum quæ modo dicta sunt, nullo modo negare possimus, simulq; constet, nos Pontificum decretis & Pontificiæ religionis sanctionibus huc dementiæ & impietatis perductos esse, primum illud, quod Antichristo tribuit Daniel, opus in Romano Pontifice iam depræhendimus, quem eum esse iam demonstratum est, qui à Dei fœdere homines abstrahens ut Deo simul bonisq; diuinis spoliatur, efficit.

SECUNDO loco Antichristum homines inducturum dicit, qui subdole agant per hypocrisim, tales nimirum, quorum fides, religio, sanctimonia, uniuersum deniq; totius uitæ institutum hypocraticum & à ueritate alienissimū futurū sit. Tales uero in Papatu Põtificiæ religionis et doctrinæ traditionibus homines effici omnibus uel mediocriter intentis ita constat, ut nulla prolixiori disputatione sit opus. Quid enim uniuersam illam, quæ in Papatu exercetur, religionē, aliud q̄ hypocrisim

2. Antichri-
stus Hypo-
critarum
pater.

Homilia

¶ falsæ cuiusdam sanctimonie simulationem dicemus, quæ in
externis quidem officiosa & sedula res magnas planeq; diuina
nas pollicetur, quas si inquirere uelis propius, nullas inuenies.
Et primo quidem qui inter hos spirituales dicuntur, & Monachi
cum primis, inspiciantur, qui omnibus reliquis sanctiores re
ligiosioresq; uideri diciq; uolunt, & hypocrisim, quam illis tri
buit Daniel, clarissime uidebimus. Cum enim Ordinem susci
piunt Monasticum, uota ferè faciunt huiusmodi: E G O fra
ter N. promitto Deo auxiliante, perpetuam continentiam, ca
rentiam proprij, et obedientiam tibi pater N. & successoribus
tuis Canonice instituendis secundum regulam beati N. & se
cundum constitutiones Capituli nostri generalis. Tria ergo
uouet homines illi sanctissimi, Paupertatem nimirum, eamq;
uoluntaria, quam illi (ut Latine elegantissime studiosissimi sunt)
carentiam proprij uocant, Obedientiam item & Continentiam,
cuius nomine Castitatem & Veneris abstinentiam intelligunt.
His iam externa ferè omnia respondent, sic ut non uerbis mo
do & scriptis, sed etiam Chrys quibusdam hæc ipsa profiteantur.
Monasterio enim inclusi latet, ut se solitarios agere, à mun
do separatos & ab omnibus mundi studijs alienos esse testentur.
Sunt, quorum regula, ne ullam pecuniam manibus contre
ctent, prohibet, quod ipsi uoluntariae illius quam uouerunt pau
pertatis typum esse uolunt. Obedientiam tunc se plenam ac
perfectam præstitisse dicunt, si uel Abbatis uel Prioris (ut ipsi
uocant) imperio subiecti uiuant. Sunt qui albis uestiti tunicis
castitatem & uitæ puritatem uestitu profitentur. Sunt quos ni
gra uestis mortificationis, qua peccato indies mori debent, ad
monet. Sunt, qui funibus cincti se in singula momenta ad pieta
tis studium & cultum Dei accinctos & paratos esse, sed & re
nes libidinis sedem cinxisse iactitant, ne quando cupiditatibus
uicti

uicli libidine peccent. Incurui & ad terram demisso uultu incedunt, ut se mortales & terrenos esse meminerint, ac proinde nullis mundi huius studijs immersi, caelestia assidue meditentur. Et talis quidem est uita illorum omnis & quaecumque faciunt, mores item, gestus, ieiunia, uigiliae, cantus, lectiones, & omnis quam excercet externa religio: sic nimirum ut omnibus istis mira quaedam sanctitatis profiteantur mysteria. Quod si uero eorundem uitam & opera cum externis hisce conferas, eos tam egregie omnia, quae profitentur, simulare uidebis, ut nec ipsa hoc faeliciter possit hypocrisis. Mundum se deseruisse dicunt, cum nemo hominum mundo mundi que studijs magis, quam illi, immersus uiuat. Nec enim omni modo uoluptatis genere affluunt, uerum etiam omnibus mundi huius desyderijs & operibus totis animis student. Ipsi respondeat uelim, num alicubi terrarum plus inuidiae, plus odij, plus maleuolentiae, plus superbiae, plus contentionis, ambitionis, rixarum & litium, quam in monasterijs a mundo hoc (ut illi aiunt) separatis, monstrare possint. Quae uero eorundem paupertas est & carentia propria? Haec nimirum, quod in maximis opibus uersantes toti mundo ceu potentissimi principes imperitant, nec aliquam uel paupertatem, uel rerum necessariorum inopiam sentiunt. Quin eos inuenire licet, qui cum uel perquam exiguo uel etiam nullo prorsus patrimonio instructi sint, monasterium aliquod ingressi paupertatem profitentur uoluntariam, ibi uero omnibus abundantes uitam degunt nullius rei indigam, tandemque uel Abbates, uel Priores, uel Prouinciales, uel etiam Episcopi ac Cardinales, quin etiam Pontifices creati in summum opulentiae, uoluptatis & Imperij fastigium conscendunt. Et tamen paupertatem se uouere dicunt, qui eas occasiones captant, quibus potentissimis principibus ac regibus superiores fieri possunt.

Homilia

Sunt ergo astutissimi illi Diomedes, qui etiam non animaduertente Glauco, rudi nimirum plebecula, ænea aureis permutat. Nec multum diuersa ab his inuenies, si illorum obedientiam, quam uouent, inspicias. Ea enim obedientia contra omnes magistratus & præsidēs superbiūt palam, quod se immunes nemi ni mortaliū quicquā debere iactitāt. Si quid ab illis legitimus & à deo institutus magistratus exigat, mox suā prætexunt immunitatē ecclesiasticā, quæ illos ab omnibus communis populi ac reipub. oneribus liberat. Quod si illos quis urgere uelit & in ordinē cogere, mox arma proferunt, excōmunicationum fulmina et Romanæ sedis tonitru, quod multis malis edocti hæcenus ipsi quoq; Imperatores timere didicerūt. Quā ergo aliam dicemus illorū obedientiā, quā quod omnium domini magistratus ludibrio habent, populi totius seruitio abutiūtur, et ceu Penelopes sponsi & telluris inutile pondus, ea ociosi deuorāt, quæ uix multis laboribus multorum hominum acquiri possunt & congeri? Id ipsum de eorundem Continentia & Castitatis studio dicemus, si uerum uelimus dicere. Ea enim castitate insignes sunt, quæ ne frustra Patres dicantur prohibet: qua nimirum orbem uniuersum spurijs replere, uirgineo pudori ubiq; infidias struere, matronas omnes cuiuscunq; loci aut ordinis ad supra sollicitare soliti fuerunt, & id quidem tanta cum impudentia, ut nec inter ipsa sacra suæ libidini imperandum esse censuerint. Huc enim pertinent tot inter Missarum solennia diabolicis artibus parata philtrea. Huc faciunt tot inter confessionis murmur sollicitatæ uirgines & matronæ. Huc faciūt simulati quorundam morbi, qui sacrificulis monachisq; ipsas comprimendi occasiones præbuerunt. Et hæc quidem ita omnibus notissima sunt, ut uix aliquod tam ignobile suburbium pagumq; tam uilem inuenire liceat, qui non aliquo libidinis

nis

nis exemplo per hosce nobilitatus sit. Taceo nunc scediora ma-
 gisq; nefanda, de quibus suo loco nonnihil agetur. At quis ille
 est, o fratres, qui istiusmodi homines introduxit? q; tale miseris
 populis pondus & onus imposuit? Romanus nimiru Pontifex,
 qui illoru Ordines & regulas no modo sui testimonij & suffra-
 gij autoritate confirmauit, uerum etiam ne quis illum sua hac
 ta egregia prole plagiarius spoliare possit, filios suos dilectis-
 simos in omnibus suis literis nominat. Pontifex ergo ille ipse
 est, qui iuxta Danielis oraculum hypocritas uere magnos &
 insignes creauit, qui omnia sua circa fidem, religionem uitamq;
 externam omnem subdole & falso cum prætectu egerunt.
 Huc autem non eorum modo, qui spirituales dicuntur, uita
 moresq; pertinent (qui per omnia monastica uita, utpote eius-
 dem patris genuini filij, similes sunt) sed uniuersa omnium ho-
 minum sub Papatu uiuentium religio huc referri debet, quæ
 & ipsa non aliud quam mera quædam est hypocrisis: quod, ut
 multa alia omittamus, uel sola pœnitentiæ formula, quæ per
 hanc traditur, docere poterit. Licet enim totius anni spatio o-
 mnium peccatorum sentina immersus uitam omni scelerum
 et uitioru genere pollutam uixisses, unicu illud quadragesimæ
 tempus, in peccatis quoq; perseuerantem, sanctu iustumq; effi-
 cere potuit. Vt primum etenim à carniu esu per id tempus ab-
 stinens sacrificulo alicui, tibi perquam simillimo et proinde ma-
 gis etiam propitio, sceleru tuorum cath. logum omne in aurem
 uel sinum obmurmurauisti, eudem præmio aliquo lautiori deli-
 niuisti, Missamq; redemisti unam atq; alteram, mox omniuna
 peccatorum plenaria remissione impetrata, eandem uita ra-
 tionem denuo exordiri & iisdem uitijs atque sceleribus ite-
 rum temetipsum impendere licuit. Ad hæc luce clarius con-
 stat, nullum peccatum tam enorme, tam dirum, atrox &

Homilia

nefarium committi posse, quod non Romanis bullis uelari & illius sedis autoritate cōdonari ac remitti queat. Quæ cum sic fieri soleant, fateantur oportet uel inuiti omnes Papistæ, Romanum Pontificem summæ hypocriseos authorē patrēq; hypocritarum fœcundissimum, etiam alterum illud Antichristi opus summa fide ac studio præstare, et proinde iuxta Danielis uaticinium pro uero Antichristo esse habendum.

3. Deo se
præferens
colit Mayz
zim.

TERTIVM Antichristi opus describēs Daniel sic ait: Non curabit etiam Deos patrum suorum, non deniq; ullum Deum curabit, omnibus enim se præferet. Colet autem in sua ditione Deum Mayzim, & Deum quem patres ipsius non nouerunt, honorabit auro & argento, & gemmis, alijsq; rebus pretiosis. Vbi Mayzim, id est, munitionum Deum uocat Daniel, ea intelligens, quæ Antichristo robur & uires, atq; potentiam collatura sint. Porro, ut quæ hic à Daniele dicuntur per Romanum Pontificē impleta sint, intelligamus, primo loco quis nam Deus patrum nostrorum sit, deinde qui nam Deum Mayzim, id est, munitionum & roboris colere dicantur, inspiciendum erit.

Patres nostri quorum nomine nos gloriari decet, sunt electi illi & excellentes, qui tam ueteri quàm nouo Testamento celebrantur, Dei cultores, & inter hos Abraham cum primis, quem ob fœdus cum Deo initum & excellentem fidē ei uirtutem scripturæ sacræ patrem fidelium nominare dignantur. Hos uero omnes tales nobis proponunt sacræ literæ, ut qui eum solum & unicum Deum agnouerint, qui cælum & terram unum eum omnibus quæ his continentur condiderat, quiq; in humani generis redemptionem filium suum sibi coæternum & consubstantialem præstitit temporibus in mundum hunc missurus erat, ut is unico corporis sui sacrificio in ara crucis omnes infidentes

credentes à peccato & peccati pœna, morte nimirum & damnatione æterna redimeret. Eundẽ Deũ apostolos quoq; agnouisse legimus, qui solum hunc nobis quoq; cognoscendum in scriptis suis proposuerunt. Eundem etiam, nec ullum alium nostri quoq; maiores agnouerunt, quorũ traditione duodecim Symboli apostolici articulos, omne fidei ueræ mysterium continentes, accepimus. Atqui Deum hunc unicum mundi Creatorem & Saluatorem non agnoscit Romanus Pontifex, sed huic se præferens Deum Mayzim, id est, munitionum, roboris ac potentie colit: hoc est, eum sibi Deum commentus est, cuius cultus et religio ipsum maximis opibus, honore et gloria adauxit. Quod ipsum ut plenius intelligamus, ita accipiendum erit, fratres dilectissimi.

Si Pontificem ipsum audire uelimus, ore quidem eundem illum, quẽ in Symboli apostolici articulis nos agnoscimus, Deũ profitebitur, sed in hoc quoq;, ut in omnibus alijs, hypocritam agens talem non credit, qualem profiteri consuevit. Si enim ipsius traditiones inspiciẽs ipsum urgeas paulo prescius, illum nequaquam credere uidebis, Deo patri filium esse, qui pro nobis homo factus semelq; in ara crucis pro nobis oblatus peccatorum remissionem, iustitiam & salutem humano generi impetrauerit. Sed longe alium Deum ipse fingit, qui per sacerdotum carmina indies adiuratus in panem uel panis speciem descendat, panisq; substantia in ueram corporis Christi substantiam commutata à sacerdotibus in altari per singulos dies sæpius pro peccatis mortuorũ & uiuẽtium offeratur. Et quid nam hic cum eo simile habet, quem in Symbolo nos à mortuis resurrexisse, in cœlum ascendisse ibiq; ad Dei patris omnipotentis dextram sedere dicimus, donec ueniat ad iudicandum uiuos & mortuos? Nonne nouum plane & à maiorũ patrumq;

Homilia

Deo diuersum uidemus: Diuersa enim plane sunt incarnari & in panem descendere, semel in ara erucis & saepius in altari immolari, per seipsum semel & per sacerdotes alios millies quotidie offerri, in caelos ascendisse et in Ciborio auro inclusum latere, ad dexteram patris in caelesti regno usque ad iudicij diem sedere, & quotidie a sacerdote adiuratum corpore suo in panem descendere. At hic est Deus ille munitionum & roboris, cuius cultu & patrocinio ad summum potentiae simul & dignitatis fastigium subuectus est. Postquam enim rudi uulgo persuasum fuit, sacerdotum uerbis Iesum Christum, uerum Deum & hominem, caelitus euocari, & manibus eorundem consecratis eundem contrectari proque hominum peccatis offerri, ea statim illorum apud omnes fuit autoritas, ut ab omnibus summo in honore habiti sint, & uix quisquam tam temerarius fuerit, ut sibi contra hos aliquid impune audendum esse putaret. Auxit diuinitatem illorum & potentiam hoc quoque, quod Deum hunc suum, uerbis suis creatum, alijs quoque manducandum praebuerunt, non quibusuis autem, sed ijs dumtaxat, qui ipsis ante omnia sua perperam uel dicta uel facta confiteri dignati fuerant. Hoc enim Confessionis per ipsos confictae mysterio omnium hominum animos expiscari, conatus omnium exquirere, cogitationes omnes inuestigare, quin per suos illos Confessores ad intima Principum regumque consilia penetrare potuerunt. Hoc enim omnium illorum sacramentum fuit, quo Romanae sedis obstricti fuerunt, ut pro uirili omnium conatibus atque consilijs obstare, & quocumque modo ea impedire deberent, quae Romano pontifici eiusque sedi nocitura cognouissent. Quapropter, ut primum principum aut Regum aliquis Romano Pontifici suspectus esse coepit, ut qui huius dignitati, siue potentiae minus faueret, mox Confessorum artibus ita se circumueniri & urgeri

geri sensit, ut non facta modo, sed & omnes conatus & consilia sua ipsum confiteri & in illorum sinus deponere oportuerit. Hi ubi quid periculi Romanæ sedi oboriturum uel etiã paruum esse uiderunt, rem omnem Præsuli suo enarrare iurisiurandi religione coacti sunt. Is uero alij se superiori eandem significans, illum quoq; rem suo Præsuli, uel Archiepiscopo denũciare iussit, cuius opera tandem ad ipsum quoq; Pontificem deuenit. Hic autem re cognita facile aliquid moliri potuit, quod omnia contra se instituta principum consilia subuerteret. Et hanc quidem obccusam factum uidemus, ô fratres, ut nemo uel Regum, uel Principum, imò nec Imperatorum quoq;, ea uel in rebus agendis prudentia uel fortitudine instructus inueniri potuerit, qui Romanorum Pontificum tyrannidem sibi inuisam uel infringere, uel subterfugere posset: quin plures etiã horum consilijs & artibus debellati & oppressi sunt. Maior enim fuit Dei Maximi potentia, quam ut hanc sustinere potuerint, ut primũ aduersus Antichristi, Romani Pontificis, tyrannidem aliquid tentare ausi sunt. Testari hoc potest ex multis alijs Heinrichus Imperator eius nominis Septimus, qui cum in Italia moras Pontifici minus gratas neceret, mox per uenenum altaris Sacramento submissum Monachi Senensis ex Prædicatorum ordine opera in castro Boniconuentus (ut uocant) sublatus est. Quod factum legimus anno à natali Iesu Christi 1313. Porrò ut nouum hunc Deum è propriæ rationis figmento nobis genuit Pontifex: ita cultus quoq; eidẽ nouos instituit. Nec enim hũc ita coluit, ut uerum Deum coli oportet, spiritu nimirum & ueritate: sed ut Daniel propheta prædixit, auro, argẽto, gemmis, & alijs rebus pretiosis, quod negare non poterunt, cum totus ille cultus, quo occupati sunt, nobis scum faciat. Vt enim nouum hunc Deum Maximi colere

Homilia

possis, aureo calyce & patella itidem aurea uel saltem in auro
ta opus est. Adhibetur & uestitus ex bysso aut purpura auro
& gemmis radians. Lucent ubique suffixa cerea & per totum
templum suspensae lampades. Resonant tecta cantu & orga-
nis, adeo ut si singula probe examines, cultus ille omnis aulicæ
potius uitæ splendorem & fastum, quam religionis speciem re-
ferat. Hoc uero tertium illud Antichristi opus est, quod excel-
lentissimum prophetarum Daniel ipsi tribuit.

4. Non cu-
rat mulierū
cōcupiscen-
tiam.

QVARTO, non curabit (inquit) mulierum concupi-
scentiā, id est, nullo erga mulieres amoris affectu legitimo du-
cetur. Nec enim de turpi fœdōq; amore ac Veneris impuro
studio, hic uerba facit Daniel, sed naturalem illū legitimūq;
amorē intelligit, quem in prima rerū origine ad humani gene-
ris generationem conseruationemq; hominum animis in seuit
Deus, simulq; illius gratia sacrosanctum matrimonij vincu-
lum instituit, hominem non solum uiuere uolens, sed matrimo-
nij uel coniugij (quod unius uiri & unius fœminæ legitimam
Deiq; institutioni conuenientem coniunctionem dicimus) le-
gibus constrictum. Huius amoris, coniugalis nimirum, affe-
ctum Antichristus (ut Daniel inquit) non curabit, nec ali-
quo illius desiderio tenebitur. Ceterum ut quæ hæcenus à
Daniele dicta sunt, in Romanum Pontificem competere de-
monstrauimus: ita hoc quoque non minus euidenter demon-
strari poterit. PRIMO enim de sacrosancto matrimo-
nij statu, quem à Deo ordinatum totius scripturæ autoritas
commendat, ita loquuntur isti homines, ut hunc prophanum
& pollutum esse sentiant. Quomodo enim non prophanum &
pollutum putabun, cum sacrorū & ecclesiæ ministros ab hoc
alienos esse uelint, & ne hi coniugij legibus astringantur, pu-
blice quoque uetent? Et ut hoc proprium Antichristi opus es-
se intelli-

se intelligeremus, circa prima statim initia huic intentus esse cepit, cum iam olim iniquitatis mysterium operaretur. Nam, ut historici testantur, Imperante Constantino Magno in Nicæna Synodo non defuerunt qui episcopis, presbyteris & subdiaconis cœlibatum iniungendum esse putarent: quorum sententia tamen tunc temporis per Paphnutium, uitæ sanctimonia, & fidei constantia insignem uirum, repressa est. Hic enim nuptias honorabiles confessus, & castitatem esse dicens concubitum cum propria coniuge, suasit Synodo, ne talem ponerent legem, quæ aut ipsis aut eorum coniugibus, fornicandi occasionem subministraret. Quamuis uero prima uia non successisset, idem negotium alia aggressi, non ante destiterunt, quam modo hos modo illos in suam sententiam pertrahendo uoti composites facti sunt: quod ipsum tamen apud Germanos uix sero tandem, annis nimirum ab hinc retro quingentis Henrycho quarto Imperante, per Gregorium septimum, omnis impietatis & nequitie mancipium, impetrari potuit. Qui uero ex hoc instituto fructus promanarint, pluribus enarrare non est opus. Clamat enim hic, uel loquente nemine, illorum libido, clamant stupra, clamant adulteria, quibus totam polluerunt ecclesiam.

Porro, si uel solum muliebris amoris uel consortij desiderium hoc loco accipiamus, de sanctissimis hisce & beatissimis (si dijs placet) patribus dicendum erit, quod dictu fœdum & turpe, quin & Christianis auribus intolerabile esset, nisi rei ueritas dicere cogeret. Dicendū nempe, hos nō tam mulierum & legitime Veneris desiderio, quam nefando Sodomie ac insanæ libidinis furore teneri, quā olim cœlitus demissis flammis Deus excidit, & simili supplicio excindere præcepit. Hanc uero ita sectatur, imò in hanc ita furuūt homines nephandissimi,

Homilia

ut impune ea patrari ac tam ab ipsis quam aulicis ipsorum fieri constet. Testes hic erunt, quotquot unquam malo aliquo infortunio in *Ausoniā* illam *Sodomiam* delati, in *Pontificum*, *Cardinalium* & *episcoporum* curias aulasq; penetrauerunt.

s. Remunerat sectatores suos.

QVINTO Antichristus eos quoq; beneficijs suis remuneraturus esse dicitur, qui suum illum Deum *Mayzim* colere, uenerari & agnoscere dignabuntur. Tria autem hic præmiorum genera *Daniel* cōmemorat. Primo enim honoribus, id est, titulis & nominis gloria ipsos adaugebit, ait. Secundo dominos multorum faciet. Tertio terram quoq; illis pretio distribuet. Quæ si inter *Pontificum* acta et res gestas requiramus, sic ut à *Daniele* prædicta sunt, inuenire licebit.

Primo enim peculiare illorum opus est, suos magnificis honorare titulis & insigni illustrare splendore nominum. Sic *Pipinum* Christianissimi regis titulo exornauit olim, eò quod *Romanæ* sedi opem ferens Deum *Mayzim* ex *Langobardorum* manibus asseruit, terris item & ditione amplissima donauit. Cuius tituli honore hodie quoq; *Francorum* reges superbiunt. Similiter *Anglorum* regē quoq; nouo titulo, annis ab hinc retro circiter uiginti, ornare uolēs *Christianæ* fidei Defensorem nominauit, eò quod in *Lutherum* accerrimum *Romanæ* sedis hostem ac *Pontificiæ* tyrannidis malleum inuictissimum, magno cum conatu, tantumnon regie dignitatis oblitus, stilum strinxisset. Sed quid Reges & populos enumerare opus est, quorum alij *Serenissimi*, alij *Catholici*, alij *apostolicæ* sedis defensores dicuntur, cum ingens hic se nobis *Pontificiorū* Præsulum cætus istiusmodi titulis superbiens offerat? In his enim sunt quos *Cardinales* uocāt, quasi ueros ac firmos *Christianæ* ecclesiæ cardines. Sunt, qui ceu noui *Abrahami* patresq; credentium non patres modo, sed & *Patriarchæ* dici meruerūt.

Sunt

Sunt quos Episcopos, ut qui ecclesie curis intenti, speculatorum ac uigilum officio fungantur, nominare oportet. Pertinet huc Illuminatissimi Doctores, Magistri nostri, Reuerendi, Reuerendissimi, Seraphici, hæreticorum mallei, filij dilectissimi, & infinita alia, quæ uel ambitionem ipsam superare posse uidentur. Et hi quidem honores illi sunt, quibus suos cultores auget Pontifex. Vt uero hos splendidis titulis exornare consueuit, ita rursus omnibus honoribus & dignitate spoliati dira & horrenda audiunt, quotquot illius tyrannidem exosam habent. Hos enim, quasi impios dicere parum sit, tunice Christi inconfutiles laniatores, ecclesie turbatores, sponsæ Christi corruptores, seductores, hæreticos, sacrilegos, proditores, & deploratæ uitæ homines esse clamitant, nec ullum conuiuij genus tam atrox & horrendum est, quod non in hos effundendum esse existiment.

Deinde alterum quoque iuxta Danielis prophetiam addens Romanus Pontifex, sui Deique sui Mayzim cultores dominos & principes regesque constituit. Huc enim pertinet, quod circa suæ potentie ac tyrannidis principium Chilperychum Francorum regem ob sedati mitisque ingenij modestiam sibi minus idoneum regio fastigio deiecit, Pipinum uero hominem rerum agendam peritiam simul ac felicitate instructum sibique egregie fauentem, Fræciæ uel Gallie regem constituit. Eiusdem generis est, quod Pipini filium Carolum patris uestigia magno studio sectantem Imperatoria potestate donat, reiectis, quibus ob inobedientiam insensus erat, Græcis Impatoribus. Rursus huc illud quoque adnumerari debet, quod postea Francorum quoque regibus simili Pontificum audacia euenit. Cum enim hi alijs occupati Romanæ sedis minus industrie seruirent, nec ut è maioribus ipsorum factitatum erat, ad quæuis Pontificum iussa obediētes essent et morigeri,

Homilia

imperio ad Germanorum principes delato eos rerum dominos constituit, à quibus ob data fortitudinis & industriæ specimina, meliora quædam sperare poterat. Sed his omisis Pontificum familiares & domesticos inspiciamus, Cardinales nimirum, Episcopos, Abbates & reliquos Præsules: quos omnes eò potentia opulentiaq; euectos uidemus, ut principibus superiores, ipsis quoq; regibus sint formidabiles. Sua enim ditione premunt, terrenorum principum instar, oppida, arces, totosq; populos. Armis etiam exercitibusq; instructi nulli principum cedunt, quin contra quosuis pro suo dominio dimicant, simulq; Pontifice acerrimo suæ tyrannidis propugnatore tuti impune grassantur. Si quis enim huius impatiens cõtra illorum superbiam aliquid moliri cœperit, Pontificum excommunicationibus, tonitribus ac fulminibus totus obruitur: & si hæc ceu bruta fulmina contemnere pergat, mox aliquem potentissimorum principum contra se excitari sentit, cuius uires sustinere non possit.

Accedit his tertium quoq; quod Antichristo tribuit Daniel, quod nimirum non titulos modo & honores imperij, sed & ipsas terras præmij & mercedis loco ijs distribuit Romanus Pontifex, qui in sui Dei cultu operam strenuam nauare consueuerunt. Et sanè ea arrogantia inflatum uidemus, ut totius orbis caput regnorumq; omnium hæredem ac dominum sese iactitare non erubescat. Vnde illud promanare uidemus, ut princeps quosuis, si ipsi suspecti aut inuisi habeantur, regno terrisq; suis exuat, moxq; substituatur alium, quem suis conatibus & studijs magis idoneum senserit, quin ius quoq; concedit, ut quos ille eijci uult, eijciant & regnorum, nullo aliàs uel diuino uel humano iure ad se pertinentium, administrationem inuadant. Tale quid factum legimus circa annum à nato mundi saluatore 1300. cum Gallia regnum Alberto Romanorum regi addicens

addicens Pontifex, Philippum regem auita possessione deijcere uoluit, eò quod Romanorum auaritiæ regni sui aditus occlusisset. Idem Moguntino quoq; archiepiscopo Pij Pontificis opera atq; consilio euenit. Cum enim de immodicis Pontificiæ exactionibus, quibus Germaniæ episcopatus omnes deprædabantur, nonnihil conquestus suæ curæ commissos per illorum artes ac dolos posthac non amplius spoliari uellet, mox episcopali honore ac dignitate per Pontificem exutus, & nouus illi eiusdem Pontificis iussu est surrogatus episcopus. Fuit ea res grauissimarum dissensionū ac bellorum causa, quibus plures Germaniæ principes, ijq; potentissimi, exercitati fuerunt. Finis uero Tragœdiæ funestissimus extitit. Tandem enim Moguntina ciuitas, post graues & funestas clades prodicione capta, ciuium sanguine tota maduit, omneq; quod superbi uictoris insolentia suadet libidinis genus perpeffa, libertate quoq; sua misere spoliata est: ut quæ ante imperialis ciuitas fuerat, in hunc usq; diem nefandæ episcoporum ac sacrificulorū libidini subiacere cogatur. Sed quid uetera cōmemorare opus est, cum præsentia de his abunde satis testari queant? Postquam enim Germania Dei uerbo illuminata oculos recepit, & Pontificiæ tyrannidis iugo excusso nec Pontificem ecclesiæ caput agnoscere, nec suum illum Deum Mayzim uenerari ac colere dignatur, non contentus miseros & diutina fame rerumq; omnium charitate afflictos bellis petijisse, quinetiam, quò auidius in nos grassentur immanissimi milites, Germaniam totam omnesq; eius opes suis prædæ esse uoluit. Sic uero quintum hoc Antichristi opus, iuxta Danielis prophetæ uaticinium impleri necesse est, ut nimirum regna terrasq; pro sua libidine prænij & mercedis loco ijs distribuat, qui suū illū Deū Mayzim colunt.

SEXTVM, quod eodem in loco illi per Danielē tribuitur

¶. Domina-
tur thesau-
ris auri, etc.

Homilia

eur, opus hoc est, quod thesauris auri & argenti & omnibus rebus pretiosis ipsum dominaturum dicit. Hoc uero non minus euidenter, quam quæ hæctenus commemorata sunt, apud Romanos Pontifices deprehendere poterimus. Postquam enim imperante Constantino Magno ecclesia aurum & argentum possidere & mundi huius opibus splendere, tum iisdem illis ad cultum quoque in religione abuti cæpit, mox stultus quoque & pernitiosus in simplicis uulgi ac imperitorum animis error radices egit ac succreuit, quo illi Deo splendidum hunc & multo auro radiantem cultum ueteri illo ac ignobili gratiorem magisque acceptum esse putauerunt. Hic uero hominum animis perceptus error, alium se grauiorem magisque pernitiosum peperit. Hinc enim ea prodijt opinio, quod auro, argento, gemmis ac alijs terrenis opibus animarum salutem regnumque cælorum redimi crediderunt multi, si has nimirum uel sacerdotibus uel monachis ad ecclesiarum, monasteriorum, collegiorum & externi cultus conseruationem conferrent. Hic uero sacrificum quæstus longe uberrimus sese exeruit. Hic etiam undique collectis sub uano ecclesiæ prætextu opibus illorum tyrannis plurimum confirmata est. Huius enim erroris persuasione dementatus Pipinus rex Rauennam & Exarchatum omnem, unam cum multis alijs Græcorum imperatori ereptis, Romanæ ecclesiæ contulit: sic nimirum & iniuste arrepti regni crimen & multi sanguinis effusionem redempturus. Simili postea errore Pipini filius quoque Carolus Magnus deceptus, quæ pater donarat confirmauit, insuper plura de suo addidit. Nec alia causa permotus tot suis opibus donata templa, tot collegia & monasteria magnifice ornata reliquit. Patrem deinde secutus filius Ludouicus Pius easdem ob causas non aut modo patrisque donationem confirmare, sed & Romanam urbem eiusque ditionem
omnem

omnem Romanis Pontificibus largiri dignatus est. Eosdem imitati quoque alij principes, barones item ac nobiles, sed & ciues atque rustici, quotquot alijs fuere opulentiores, maximos auri & argenti thesauros ad Dei Maximū cultum conferentes. Antichristum suosq; diuitijs instruxerunt amplissimis. Prodiierunt interea nouum hominum genus, Monachi, & eorum diuersi ordines, qui in opibus colligendis solertissimi non pecuniarum modo thesauros, sed diuiones quoq; amplissimas breuē tempore acquisuerunt. Testabuntur illud eorum opes, qui inter hos pauperrimi uixerunt, Franciscani nimirum & Dominicani, quos alio nomine Prædicatores uocarunt. Quamuis enim horum Ordines intra annos duntaxat ab hinc retro 300. anno nimirum reparatæ salutis 1220. & 1223. Pontificum autoritate confirmati sint, eos tamen opes atque diuitias tam exiguo temporis spacio collegerunt, ut hæc multis millibus alendis suffecerint. Adhæc tot per illos Cœnobija, principum regumq; palatijs longe præferenda, extructa cernimus, ut neminem uel regum uel imperatorum inuenire liceat, qui hisce sumptibus par esse possit. Et nec his tamen contenti, tot ex solido auro & argento statuas, calyces, patellas, candelabra, ciboria & infinita alia huius generis uasa, tot item auro gemmisq; radiantes uestes insuper corrasere, ut si in unum omnia hæc colligantur, uel Cræsi Mydæq; opes superare possent. Quin & hoc addamus quod ipsa clamat rei ueritas: eò opulentia sanctulos hosce, qui paupertatis titulo cum primis superbiunt, peruenisse, ut Franciscanus aliquis Monachus totum penè terrarum orbem peragere nullis ferè impensis potuerit, dum uidelicet singulis diebus Francisco sacrū Cœnobiū inuenire, & illic quasi inter fratres ex proprijs uiuere potuerit. Et hi quidem inter Antichristi membra omniū

Homilia

grauissimo premuntur paupertatis onere. Taceo nunc myratos episcopos, infulatos Abbates, qui Principes dici & haberi uolunt, aulicoq; fastu superbiunt. Taceo Cardinales & Pontifices, qui opibus & uiribus regni mundanos principes longe superant. Quin tam propitium sibi habent Plutum isti homines, & ita terræ thesauris dominantur, ut ea quoq; in illorum potestate sint, quæ ab alijs possidentur nec dum ipsis sunt tradita. Vt primum enim maiores opes appetunt, infinitas abstrusis hominum thesauris insidias struere nouerunt, quibus eos consequantur. Huc enim faciunt toties mutata & adauctæ indulgentiarum bullæ, passagia noua, sanctorum reliquiæ antea incognitæ, crucis item contra Turcarum irruptiones prædicationis, & quæcunq; alia sunt huius generis, quibus ceu insatiabiles Harpyæ omnia uorare & corradere consueuerunt. Et hæc quidem sex illa sunt, quæ 11. Danielis cap. describuntur, Antichristi opera.

7. Prælia
mouet contra
sanctos.

Restat septimum & ultimum eiusdem operis, quod ab eodem Daniele cap. 7. paucis describitur, dum uidelicet paruum cornu, Antichristum scilicet, prælium fecisse cum sanctis & eis præualuisse scribit. Et hoc quidem proprium & genuinum ipsius opus est, sine quo Antichristus esse nullo modo posset. Cui enim Antichristus & Domini nostri Iesu Saluatoris unicus aduersarius sit re & nomine, omnes eos oppugnet necesse est, quotquot fide uera Christo adherentes ipsius merito ac morte sanctificati sunt. Sancti enim in scripturis non in modo, qui uita hæc functi in cælis agunt (quemadmodum rude Pontificiorum uulgus opinari solet) dicuntur: sed & omnes hi, quotquot per sanguinem filij Dei sanctificati & purgati sunt uel abluti, imò fideles quoq; omnes, qui se solo dominicæ passionis & mortis merito à peccatorum sordibus ita mudatos esse sciunt creduntq;

creduntq; firmiter, ut coram Deo patre iustificati post hanc uitam æternum uiuere & fœlicitatis nunquam finiendæ bona percipere possint. Hos uero suæ tyrannidis uiribus nunquam non oppugnavit Romanus Pontifex, ut qui horum fidem & religionem nullo modo ferre possit. Si enim solo Christo nitantur homines, mortis ipsius merito unice fidant, eumq; solum & unicum totius mundi saluatorem & redemptorem agnoscant, iacet iam omne Pontificis aucupium, iacet quæstus ille uberrimus, fœtent Indulgentiarum merces, contemnantur Bullæ, & fœcunda auri & argenti Alchymia purgatorij flammis incensa in cassum curis & ardoribus fatigari consuevit. At quomodo id ferrent homines deliciarum, uoluptatum & superbie studijs deditissimi? Crepant igitur arma, & bellum contra sanctos domini oritur, cui classicum canit & frigidam suffundit Pontifex. Et hæc quidem luce clarius cernere licebit, si quæ intra unius sæculi spatium contigerunt, inspiciamus.

Prodierat apud Bohemorum gentem diuinæ providentiæ consilio excitatus Ioannes Hus, uir pietate & eruditione insignis, qui cum scripturæ sacræ mysteria diligentius scrutatus esset, simul etiam Romani Pontificis tyrannidem & nephariã in ecclesia ambitionem facile deprehendit, multisq; reuelauit sæculi sui hominibus. Vt primum uero hoc ab illo pie & sancte tentatum est, suæ potentiæ & dignitati metuentes patres illi purpurati & ambitione turgidi, non ante insidiarum cõtra hunc finem fecerunt, quàm intra casses falsis pollicitationibus perductum in Constantiensi Concilio, contra publicam fidem, imò imperatoriam quoq; non alia quàm ueritatis causa combusserunt. Nec tamen tanta crudelitate, iniustitia & perfidia contenti, bella quoq; grauissima in Bohemos mouentes, totius imperij uires & arma non semel contra hos excitarunt. At quid

Homilia

ueterū exemplis opus est? Inspiciantur nostri sæculi res gestæ,
& Antichristi pugnas, quibus ille sanctos Domini impetit, faci-
le cognoscemus. Ita enim huius tyrannidem per annos uiginti
& amplius sæuissime constat, ut nemo hominum Pontificiæ sua
perstitutionis abominationem reprehendere, nemo etiam Christo
Domino soli regnum, sacerdotiū totiusq; mundi salutem ascri-
bere potuerit impune. Vt primum enim quis hunc solum eccle-
siæ suæ caput & unicum mundi saluatorem esse confessus est,
mox in uincula & carceres coniectus uel in horum squalore
tristem mortem subiit, uel cruces, gladios, flammæ omneq;
suppliciorum genus sustinuit. Sic ut leuissimum malorum fue-
rit exilium. Quod si uero princeps aliquis tantam rei crude-
litatem detestatus in suos sæuire noluit, mox ipse quoq; hæres
seos suspectus esse cœpit, & patrum huiusmodi insidijs petitus
est. Testor hic in carceribus adhuc inclusos Christi fideles. Te-
stor gladios, laqueos & flumina, quæ horum corpora hausa-
runt immanissime. Testor in palis & crucibus ubiq; suspensa
illorum cadauera. Testor campos & agros infinitis horum
cædibus insignes, quorum plures sunt, quàm ut illorum sine
lachrymis meminisse homo uere Christianus possit. Nec ta-
men tam horribili sanctorum carnificina sese exaturari sinens
immanis bestia, cum Christi doctrinam fidemq; omnibus tor-
mentis & supplicijs superiorem uideat, immanissimas gentes
ac infestissimos Germani nominis hostes excitandos esse puta-
uit, ut hi ferro & flammis eos excindant, qui soli Christo salua-
tori fidentes, nec Rom. Pontificem nec Deum illum Mayzim
adorare dignantur.

Antichri-
stus præua-
lebit san-
ctis.

Cæterum illud nobis hoc loco probe obseruandum est, fra-
tres in Christo dilectiss. quod Daniel propheta Antichristum
contra sanctos Domini non pugnaturum modo, uerum etiam
iisdem

In eodem praeualiturū dicit, Nec enim ideo haec dicuntur, ut totis
 animis territi frangamur & cōsternemur, sed eodem sensu sua
 haec pronunciat Daniel, quo & Christus Dominus noster apud
 Ioannē inquit, Eueniet, ut quicumq; uos occiderit, uideatur cul-
 tum praestare Deo. Ioan. 16. Quaecunq; enim de Antichristi
 successu & uictorijs dicuntur, nō nisi de corporibus & externis
 sanctorū uel fideiū bonis debent intelligi. In haec etenim Deus
 caelestis pater nonnunquā uel Antichristo uel alijs nominis &
 populi sui hostibus aliquid permittere solet, suosq; non bonis
 modo externis, sed & uita saepe spoliari patitur: cum uidelicet
 qui ipsi seruire debebant, terrenis nimium intenti diuina & coe-
 lestia negligunt. Et hanc quidem omnium ferē persecutionum
 causam principalem fuisse legimus. Interim uero suorum salus-
 tem Dominus nequaquam negligit, quin suo patrocínio illos
 quā maxime tuetur. Et hi quidem persecutionū procellis &
 cruce perinde ut aurum & argentum igne examinati, ab omni
 humanae infirmitatis carnaliumq; desyderiorum fece repura-
 rantur, sic ut animae ipsorum non indemnes modo, sed etiam
 sanctiores multoq; perfectiores exeant. Quapropter nec praes-
 senti hac persecutione, quā Antichristi consilijs & artibus ex-
 citatam uidemus, nos terreri conuenit: quin quod generosos mi-
 lites decet, gaudeamus potius occasionem oblatam esse, qua no-
 stra fidei tyrocinium & specimen praebere licet, et tanti ducis,
 Christi nimirum regis inuictissimi auspicijs Antichristum ala-
 cres oppugnemus, non quidem externis armis quae ille parum
 metuit, sed pœnitentia uera, morum emendatione, fidei constan-
 tia, patientia, precibus item ardentibus & indefessis, quae
 ut Deo acceptissima sunt, ita omnem in nos Sathanae uim in-
 fringere, & hostiū Christi cōsilia subuertere solent. Haec enim
 arma sunt, quae suae ecclesiae tradidit Dominus, qui simul etiam

Homilia

illi se affuturum esse pollicitus est. Videt ergo idem ille, o fratres, ecclesie suae pericula: uidet suorum labores: uidet conatus diros & horrendos Antichristianorum hominum: uidet hostes suos & ecclesiam oppugnantes lupos: nec uidet modo uerum etiam regit & gubernat, nec ulterius grassari patitur, quam e re nostra & fidelium omnium esse uiderit. Opus est ferula negligentibus & incurijs liberis: scipione & baculo opus est contumaci carni. Ferula Domini et baculus crux est per immanes nominis sui hostes immissa. Sectantur hi quidem suam libidinem et carnis impurae studijs rapiuntur: ad nostrae uero carnis castigationem illorum opera uititur Dominus. Et si per hos a nobis quod uult impetrauerit, leui momento & nos asserere & illorum tyrannidem domare poterit. Testatur hoc infelix Pharaonis exitus, Assyrij Sanherib pudenda clades et tristissimus multorum huiusmodi tyrannorum interitus. Sed haec quarto loco de Antichristi operibus & studijs dicta sufficiant: ex quibus, perinde ut ex ijs quae ante dicta sunt, planissime constat, Romanum Pontificem magnum illum & insignem Antichristum esse, quem per Danielem & reliquos prophetas Deus uerbi sui oraculis reuelare uoluit.

V. Arma Antichristi.

NUNC ergo ad quintum nostrae tractationis articulum transeamus, ut quibus armis idem ille regnum suum acquisiturus, aucturus & conseruaturus sit, consyderemus. Et haec quidem probe cognoscamus oportet, quod commodius illa cauere, & nos quoque armis fortioribus contra illius tyrannidem instruere possimus. Vt enim in re militari non minima uictoriae pars est hostium arma nouisse & eludere posse: ita in graui hac Christi regis nostri militia idipsum nobis cumprimis est necessarium. Caeterum uniuersam Antichristi *πανοπλιαν* armaque ipsius omnia, quibus & se tuetur & oppugnat alios. Paulus apostolus
in poa

in posteriori ad Thessalon. epistola paucis cōprehendit, huius aduentum fore dicens secundum operationem Sathanæ, cum omni potentia & signis & prodigijs mendacibus, & cum omni deceptione iniustitiæ. Et in his quidem notandum erit, fratres, quod omnem Antichristi potentiam, omnes uires, arma deniq; illius omnia Sathanica fore dicit apostolus, sic ut secundū Sathanæ operationem illum res suas administraturū esse doceat. Vnde si quæ nam Sathanæ potētia sit, inspiciamus, iam simul etiam quæ Antichristi uires & arma sint, plenissime nobis constabit. Et licet ad huius expositionē Pauli uerba sufficere possint, Christum tamen æternam Dei patris sapientiā loquentem audiamus, qui de Sathana mundi principe sic differit: Ille homicida erit ab initio, & in ueritate non stetit, quia non est ueritas in eo. Cum loquitur mendacium, ex proprijs loquitur: quia mendax est atq; eius rei pater. Duobus ergo generibus omnes diaboli uires & arma omnia Christus cōprehendit, homicidio nimirum & mendacio. Hoc enim quicquid ueritati aduersum est, omnes item fallacias, dolos, fraudes & imposturas tam in dictis & factis, quàm in miraculis & doctrina, intelligit. Homicidium uero omnem uim iniustā, temerarios conatus, arma, tyrannidem, omnemq; qua uiolenter premuntur homines, potestatem continet. Et hæc quidem Sathanæ arma & instrumenta fuisse semper, multis ab ipso mundi exordio exemplis constat. Sic enim primos parentes nostros falsis pollicitationibus seductos paradiso & beatitudine spoliavit, & quantum in ipso fuit, iisdem uitam æternam abstulit. Homicidio postea per primogenitum suum Cainum in religionem ueram eiusq; cultorem uiolenter grassatus est: & posthæc talem se semper præbuit, qualem fore primi fructus demonstrarant. Porro cum Sathanicis armis, mendacio nimirum & cædibus, Antichristum

Homilia

munitum fore spiritus sanctus testetur, hæc quoque in Romano Pontifice inquiramus oportet, quem Antichristum esse dictum simul & multis hæctenus argumentis demonstratum est.

Antichri-
stus pugnat
mendacijs.

Et primo quidem, quod mendacia, dolos fraudesque attinet, non ipsum Mercurium horum copia Pontifice instructior esse crediderim. Nam si ab ipso capite, religione nimirum quam profitentur, exordiamur, omnis hæc nil nisi fucus est & mire simulata hypocrisis, nihil eorum præstans quæ externo habitu polliceri solet, quemadmodum paulo ante in operum expositione dictum est. Quod si uero uitam & mores eorundem examines, hoc illis quasi proprium est, quod mira charitatis & amicitiae simulatione hominum animis sese insinuare possunt, quin ipsi quoque se amicissimos esse fingunt quos canes peius & angues odiunt: ad hæc grauem ecclesie & animarum curam simulant, de illarum salute non sine gemitu & lachrymis differunt, cum non alio tamen quam priuati commodi studio teneantur. Inspiciantur hic, quæ intra paucos annos ab illis facta sunt, & quod modo diximus uere dictum esse constabit. Quoties enim Romanæ sedis legatos uidit & audiuit Germania, hoc unum semper urgentes, ut Pontificem Germanis amicissimum esse et ob illorum dissidia grauius dolere persuaderent? Quam falsa uero, fucata, dolosa & mendax omnis horum oratio fuerit, res ipsa probat, imò tota (proph dolor) Germania ferro & flammis horum consilio uexata clamitat. Sed his nondum contenti, in doctrina demum, quam diuini uerbi ueritati planè contrariam è proprii capitis figmento produxere, mendacia dolosque suos magno cum fastidio exercent. Infinita enim & innumerabilia sunt, quæ magna cum grauitate (imò impudentia potius) cum in sacris literis nusquam tradita legantur, à quibusuis ceu necessaria ad salutem requirunt. Quod si quis uero scripturæ autoritatē rea-
quirat,

quirat, hanc quidem ipsis deesse fateri non pudet, quin mendacia mendacis accumulantes, & nouum quoddam commentum non sine blasphemia parturientes, nō omnia scripturis tradita dicunt, quæ ad salutem consequendam homini sint necessaria. Nec sancti spiritus auctoritatem metuunt, qui disertis uerbis per Paulū apostolū illorū blasphemiam occurrens inquit: Omnis scriptura diuinitus inspirata et utilis ad doctrinā, ad rearguionē, ad correctionē, ad institutionē, quæ est in iustitia, ut integer siue perfectus sit Dei homo, ad omne opus bonū apparatus. Et quid nam his dici poterat clarius, fortius, euidentius? Paulus apostolus, electū Dei organū, spiritu Christi imbutus, omnē scripturā θεόπνευστον, id est, à Deo inspiratam, & proinde utilem quoq; & efficacem esse dicit, non ad docendum modo, monendum & corrigendū, sed ad hoc quoq;, ut homo Dei integer, perfectus & idoneus sit, ad omne id, quod Deus bonū esse æstimat, quodq; reuera bonum est. Horum uero auctoritatem minime reueriti impudentissimi mendacissimiq; impostores, scripturam, quam diuinitus inspiratam negare non audent, imperfectionis accusant, nec omnia hac contmeri clamitant, quæ ad salutem & religionē hominibus necessaria sunt. Num ergo imperfectionis Deus est? O impudentiā. Quod per ueritatis spiritum diuinitus traditum est, imperfectum dicemus, & quod humanæ rationis inuenit temeritas, perfectum & absolutum putabimus? Atqui maiora adhuc Pauli uerbis docemur. Si enim scripturæ hominem ad omne opus bonū paratum & idoneum reddūt, utiq; nec bonū opus esse poterit, quod nulla harū auctoritate requiritur: & proinde bona opera dici nunquā merebuntur quæ illi præter scripturæ doctrinā postulant. Liberēt se & hoc nodo exoluant, si possunt, hoīes uanissimi. Sed mendacis Satanæ armis proprijs, pugnet oportet, ut hæc dicētes

Homilia

rude & imperitum uulgus à scripturarū ueritate abstrahere,
& quæstuosus hominum traditionibus mancipare possint. Cæ-
terum quò apertius sese prodant, non hæc modo mendaciorū
genera pariunt, quin etiam falsis signis & prodigijs mendaci-
bus pugnant, quorū Paulus hic meminit, & quæ Christus nos
cauere iussit. Quis enim infinitum illud signorum chaos igno-
rat, quibus monachi & sacrificuli in Papatu palàm gloriari
consueuerunt? Nunc enim animarum apparitiones et querelas
fingunt, nunc imagines miraculis claras proferunt, nunc alta-
ris panem prodigijs insignē prædicant, et infinita huius generis
quotidie cōmimiscuntur, quo facilius tenebrarū regno hoies im-
mergere, et immersos retinere possint. His ergo ne fallamur,
Falsa signa. fratres, falsa signa esse obseruandū est, & falsa quidē ratione
duplici. Primo enim signa sæpe finguntur uere falsa, quibus fie-
ri putatur, quod reuera nō fit: cuius generis sunt, doli, fraudes,
incantationes, imposturæ deniq; omnes, quibus simplicium animi
decipiuntur. Secundo autē alia signa sunt, quibus uere fit quod
fieri audimus & cernimus, nō autē uel diuina uel naturali, sed
Sathanica operatione fit: quæ & ipsa falsa & mendacia signa
dici merentur, eò quod hominū animos non in Dei & ueritatis
cognitionē perducunt, sed potius inde abstrahentes, mendacijs,
idololatriæ & superstitioni mancipare, uel his studijs deditos
magis confirmare solent. Et ex hoc signorum genere partim
fuisse legimus, quibus Pharaonis Magos cōtra Mosē & Aa-
ronem pugnauisse scriptura tradit: quæ tamen diuinæ uirtutis
operatione ædita signa nullo modo sustinere potuerunt. Vt
enim Dei maiestatem & uirtutem Sathan ferre nequit, ita nec
eiusdem opera coram Dei operibus & miraculis possunt substi-
tere. Quod si uero Pontificiorum facta & figmenta excutia-
mus, utriusq; generis signa falsa inuenire licebit. Quoties enim
factum

factum esse affirmant impostores illi, quod nusquam factum est. Quoties uel animarum apparitiones fingunt sacrificuli, uel bonos aut malos spiritus mentiuntur monachi, dum aut quæstuum uenantur à rudioribus, aut illorum simplicitate delectantur, aut etiam hoc prætextu libidini aut stupris inseruiunt? Ipsorum facta, studia, mores & conscientias testor, & si uerum fateri uelint, ea proferent, quæ & scripsisse nefas sit, & Christianæ aures sustinere nequeant. Et sanè, quam urbem, quod cœnobium dabimus, non aliquo signo falso & mendaci nobilitatum? Quoties Franciscum suum Franciscani, quoties Diuam uirginem, Barbaram, Catharinam, ipsum denique Christum Dominum Prædicatorij ordinis Monachi mentiti sunt? Et his quidem non inepte admodum connumerare licebit, quod de altaris Sacramento finxerunt miraculum. Panem enim substantiam mutauisse, & in ueram corporis Christi substantiam transiuisse dixerunt, manentibus tamen accidentibus panis, qualitate nimirum & quantitate: idque tanta inculcarunt impudentia, ut licet omnes hominis sensus reclamare, & nullam scripturæ auctoritatem suo figmento inseruire uiderent, miraculum tamen uel inuitis obtrudere, & eidem fidem facere ueriti non sint. Vt autem in fingendis prodigijs foelicissimi sunt isti homines, ita nec alteris illis, quæ Sathanica operatione fiunt, destituuntur. Ad est enim electis suis organis Sathan, & diligenter ne hæc illi tam iucunda turbetur fabula, inuigilat. Vnde multa huius uirtute fieri constat. Huc enim pertinent multæ spirituum circa sepulchra apparitiones, querelæ, gemitus, eiulatus, lachrymæ, species item & formæ igneæ ac horribiles, quas mortuorum animas esse simplex uulgus hæctenus credidit. Cuius autem hæc sit fabula, quisue eius actor, facile si exorcismos inspiciamus, uideri poterit. Vt primum enim per sacrificulum adiu-

Homilia

rantur isti spiritus, de mortui alicuius animā sese fingunt, dolores incredibiles, quos in Purgatorij igne sustineant, exponunt, de illorū carnisficina quiritantur, ab hæredibus autē opem postulant. Quod si de ope sibi ferenda quærat, Missas enumerant, anniuersaria, preces meritorias, et alia quædā huius generis, quæ monachis quidē & sacrificulis lucrū afferunt, hominū uero animos à Deo & ueritate abstractos erroribus superstitiosis & idololatricis inuoluūt. Postquā uero Sathanæ morē gesserunt hæredes, nullus dolor, nullus planctus, nullus gemitus, nulla deniq; uox exauditur amplius: quare miseri animæ periclitanti se subuenisse existimant, cum non aliud ab ipsis factū sit, quàm quod Sathanæ cultum præstiterunt longe gratissimum. Eiusdem generis sunt, quæ per imagines ædita sunt miracula, siue mendaci & falso hominum artificio conficta, siue Sathanica operatione excitata. Fuerunt enim ex imaginū maxime celebrium numero, quarum aliæ lachrymas fudisse, aliæ oracula dedisse, aliæ item loco cecidisse creditæ sunt. Fuerunt & aliæ sanationū miraculis insignes & multa anathematum suspensorum ostentatione superbæ. Et ne solis diuis (quod per se satis impium erat) beneficia sua accepta ferrent homines, diuis à loco etiam & imaginibus, quibus colebantur, nomina data esse constat. Vnde aliud quidem miraculum Maria Aquensis, aliud Lauretana, aliud Heremitana, aliud Ratisponensis fecisse dicitur. Sunt tamen præter hæc quæ modo recensuimus alia quoq; maiori admiratione digna miracula, quæ num fidē apud posteritatem inuentura sint, affirmare non ausim. Vidimus enim nostra memoria repentino & subito animi motu abreptos homines concitato cursu attonitis & mente captis similes per aliquot milliaria ad imaginem aliquam pergere. ibiq; prostratos per horas aliquot cœu semimortuos iacere, & de
hinc

hinc mente recepta surgere domumq; reuerti. Notius hoc est
 & recentius, quam ut negari possit. Fuit apud Ratisponenses
 hoc miraculo clara Maria, quam illi Formosam dixerunt, Iu-
 nonem tamen corona & sceptro regio magis quam diuam uir-
 ginē referens. At quid his immorari opus est, cum nemo igno-
 ret huiusmodi signorum copiam ubiq; locorū fuisse. maximam:
 quæ tamen mendacia fuisse hoc uno argumento potest abunde
 deprehendi, quod quæcunq; illa efficere tentarunt, diuini uer-
 bi traditionibus contraria fuere.

Quoniam uero non tanta est omnium hominum cæcitas et
 ignorantia, ut primo hoc Antichristi gladio, mendacijs nimirū
 & falsis miraculis, se deuinci & capi omnes patiantur, alterū
 quoq; Sathanae gladiū Paulus illi tribuit, apertam nimirū uim
 & iniustā potentiā, qua palām cōtra renitentes grassari & con-
 tradicentes opprimere & coercere queat. Et hanc quidem nō
 minus perspicue, quam mendacia & dolos, in Romanis Ponti-
 ficibus cernere licet. Primo enim proprijs uiribus & propria
 potentia abunde satis instructi sunt. Habent suo imperio paren-
 tes urbes, habent agros, habent suæ diuioni subiectos homines,
 habent exercitus ualidos & instructos, arma item bellica, &
 quæcunq; ad militiam & bella gerenda requiri possunt: nec
 habent modo, uerum etiā ijsdem illis palām contra reges, prin-
 cipes, urbes & populos grassantur, qui illorum imperiū agno-
 scere nolunt, & ipsorum legibus sese opponere audent. Quia
 tamen bellorum euentus ancipites Martemq; ἀποπόσαμον
 esse uiderunt, noua arma nouumq; gladium sibi fabrica-
 runt homines uaserrimi, cuius acie potentissimos quoque re-
 gum & imperatorum debellarunt: Excommunicationem di-
 co, quam fulmen uerius dixeris, quo principes sibi aduer-
 sos ferire, diris deuouere, solijs suis deicere, illisq; deicētis

Antichri-
 stus pugnat
 aperta ui.

Homilia

alios surrogare soliti sunt. Et ne quid ipsorū deesset tyrannidi, alienis armis suam potentiam sic muniuerunt, ut nunquam non alios uel principes uel populos inuenerint, qui ipsorum iudicia & sententias contra Romanæ sedis hostes exequi, & pro hac grauisimis bellorum periculis sese obijcere dignati sunt. Senserunt tyrannidē hanc summæ calliditati iunctam imperatores Græci, quos Langobardorum armis in Italiā euocatis totius Italiæ imperio spoliarunt. Senserunt tamen similem perfidiam et tyrannidem ipsi quoq; Langobardi. Cum enim Pontificibus in Italia molestiores esse & Italiæ Romæq; imperiū affectare inciperent, cum illis congregari non ausus Pontifex Francorum reges in auxiliū euocat, quorū uiribus Langobardos primo quidem coërcet, postremo autem per Carolū Magnū ita opprimat, ut ex illorum regno, quod annis ducentis in Italia tenuerant, nihil præter solum nudumq; nomen sit reliquum. Nostro sæculo Pontificem Gallis quoq; iniquiorem factum esse uidimus, quos tunc quoq; suo more aliorū uiribus & maxime Heluetiorum armis Italia tota expulit. Et hæc quidem Babylonice huius meretricis artes sunt, his dolis instructa istiusmodi etiā philtre miscere nouit, quibus ubiq; gentium amatores sibi conciliare potest, tam fidos & constantes, qui nec propriam uitam periculis obijcere dedignentur, dummodo ipsam tueri & defendere possint. Ne tamen nouos indies sibi amatores & tutores, uel propugnatores potius quærere cogeretur, imperatorū animis ita sese insinuauit, ut hi iuramenti religione: sese ad huius defensionem contra hostes quosuis obstringere passi sint: ut nuper ex iuramenti formula Ottoni imperatori præscripta intelligere licuit, quod ipsum tamen alij quoq; Pontificum Canones euidentius nonnihil testantur. Nam Extrauag. Com. lib. 2. Tit. de Maioritate & obedientia, sic scribit: In hac (ecclesia nimirum

nimirum Christi, quam ille Romanam intelligit) eiusque potestate duos esse gladios, spirituales uidelicet & temporalem, euangelicis dictis instruimur. Nam dicentibus apostolis, Ecce gladij duo hic, in ecclesia scilicet, cum apostoli loquerentur, non respondit Dominus, nimis esse, sed satis. Certe qui in potestate Petri temporalem gladium esse negat, male uerbum attendit Domini proferentis, Conuerte gladium tuum in uaginam. Vterque ergo est in potestate ecclesie, spiritualis scilicet gladius & materialis. Sed is quidem pro ecclesia, ille uero ab ecclesia exercendus. Ille sacerdotis, is manu regum & militum: sed ad nutum & patientiam sacerdotis. Hic ergo externam quoque potentiam caedeque madentem Antichristi gladium uidete fratres, quem Romanus Pontifex tam disertis uerbis sibi uendicat, nulla etiam scripturarum ratione habita, quas tantis cum blasphemis uiolenter torquet. In ecclesia enim duos gladios esse dicit, potestatem nimirum ecclesiasticam & imperatoriam: utramque uero Pontifici subijcit, eosque Christi uerba male intelligere tradit, qui imperatoriam potestatem Pontificis libidini subiectam esse negent. Et sane uerissime hoc dicit bellua. Qui enim hoc negant, maximum malum Romanae sedi struunt, dum imperatorum libertatem asserunt, illam uero tanto imperio spoliant. Sed illud hinc didicisse sufficiat, quod Rom. Pontificem altera quoque Antichristi arma arripuisse constat. Et sane, quid his diutius immorari opus est, cum nos uera dicere res ipsa clamitet? Nonne enim gladius ille Pontificis nutu strictus est? Nonne ferit iam & grassatur in sanctos Domini? Nec quenquam latere arbitror, qua de causa gladium hunc stringi iusserit Pontifex. Extant ab ipsa Roma egressae Bullae, quae id ipsum testantur: Germanos nimirum ad ecclesiae Romanae obedientiam ferro & igne reducendos & laeto euangelij pabulo spoliandos esse. Au-

Homilia

Verba in-
dulgentiæ
æditæ anno
1546. Idib.
Iulij.

diamus tamen, quò minus dubitare possimus, loquentem ipsam
bestiam: Ita q; cum de eorum (Germanorum scilicet) correctio
ne omnino desperauissemus, uideremusq; illos plane sanctæ
Dei ecclesiæ hostes esse, bellumq; pijs omnibus indixisse nepha-
rium, quantisq; possunt conatibus eniti & contèdere, ut in ean-
dem, in quam ipsi ceciderunt, foueam impietatis reliquos oma-
nes detrahant: Diuini spiritus inspiratione accidit, ut charissis-
mus in Christo filius noster, Carolus Romanorū Imperator,
semper Augustus, fortissimus & religiosissimus princeps, in
eosdem & Dei hostes & rebelles suos arma sibi capienda esse
statueret: cuius quidem pios laudabilesq; conatus & excellens
in rem Christianā studiū, omnibus nostris & sanctæ Romanæ
ecclesiæ facultatibus, pro piorū salute, pro religionis defensio-
ne, pro Dei honore, deniq; pro pace & tranquillitate publica,
sumus adiuturi. Et hæc quidē ipsius bestię uerba sunt, quæ ut
rabiem spirant, ita uulpina quadam calliditate sanctis & uene-
randis ecclesiæ, Dei, pacis, religionis & tranquillitatis nomini-
bus rabiem tegunt. Sed si hæc ad arguendā eius tyrannidem
minus ualere alicui uidetur, rē ipsam inspiciamus ô fratres, &
huius tam funestæ Tragœdiæ præludia. Num memoriæ exci-
disse potest miserabilis sanctissimi uiri, Ioannis Diazij Hispa-
ni cædes? quem hoc anno VI. Calēdas Aprilis faterna manu
intra uiscera sua occubuisse Germania uidit. Euasit parricida
& latro cruentissimus, nec dignas persoluit pro tāto scelere pœ-
nas. Aperite ergo oculos, ô fatres, & unius ex crimine Antia-
christi simul & Antichristianorū omniū conatus agnoscite. In
uestra capita Diazij securim exacuit Pontifex. Vobis Hispani
imminēt. Vestra, uxorū & liberorū res agitur: & ea nūc rabie
pugnat Antichristus, ea furit insania, ea libidine nos extinctos
cupit, ut uel fratres iugulare penes illū licitū, & parricidis sua
sint

sunt constituta premia. Vtroque ergo, quo Palus illum armat, gladio pugnat Antichristus. Habet enim, qui blanditijs capere, pollicitationibus irretire, persuasionibus mulcere cupiant, quos cumque rei ueritate cognita Pontifici iniquiores esse uident. Interim tamen arma furiunt, grassatur hostilis gladius, flamas ubique concipit Germania & ubique locorum Antichristi uires seuiunt. Vigilemus itaque fratres, leuemus capita, assiduis insistamus precibus, ut Dominus suae ecclesiae adesse & e furibundi hostis manibus asserere dignetur.

Quoniam uero haecenus hoc quinto loco Romanum Pontificem uerum illum & magnum Antichristum esse certis signis & argumentis cognouimus, alterum quoque (priusquam hunc locum finiamus) cognoscendum erit, ut nimirum intelligamus in quos armis suis Antichristus grassari possit, & quousque illi contra sanctos Dei permissione furere liceat. Et haec quidem paucis uerbis Paulus docet, ad Thessalonicenses suos in posteriori epistola sic scribens: Aduentus eius est secundum operationem Sathanae cum omni potentia, & signis ac prodigijs mendacibus, et cum omni deceptione inuisionis, in ijs, qui pereunt, pro eo quod dilectione ueritatis non receperunt in hoc, ut salui fierent. Et propterea mittet illis Deus efficaciam illusionis, ut credant mendacio, ut iudicentur omnes qui non crediderunt ueritati, sed approbauerunt inuisionem. Plena autem consolationis sunt haec Pauli uerba. Ut enim Christus Saluator noster apud Matthaeum non obscure innuit, Antichristi signa ad seducendos electos non multum, imo nihil, ualitura esse: ita Paulus quoque in eos duntaxat illi tyrannidem permissam esse docet, quos perdendos & damnandos esse diuina iustitia iudicabit. Ne uero Deum tyranni instar nullo certo iudicio alios quidem saluti alios uero perditioni addicere putaremus, in sequentibus statim, qui nam illi sint, indicat, & eos esse dicit, qui ueritatem exosi illam re-

In quos & quousque Antichristus grassari possit.

Homilia

cipere & sectari nolunt, & mendaciorū tenebris potius quam ueritatis luce delectantur. At qui tales sunt, iusto utiq; & æquo Dei iudicio excæcari solent, ut mendacijs et imposturis seducti Antichristianæ tyrānidis iugo subijciantur, imò semetipsos propria libidine huic subijciant. Nam cū omnis ingratitude Deo inuisa & pœnis digna sit, ea tamen pœnam grauissimam iure meretur, qua amplissimum diuinæ gratiæ beneficiū, ueritatis nimirum & uerbi ipsius cognitio ac reuelatio, contemni et reijci consueuit. Exempla eius rei in sacris ubiq; sunt obuia. Memorabile tamen & cum primis horrēdum in Pharaone extat. Dum enim is diuini uerbi ueritatem & Dei admonitiones saluberrimas non modo non recipit uel admittit, uerumetiam ingrato pectore uerbisq; minacibus ac blasphemis reijcit, eò dementiæ & cæcitatibus iusto Dei iudicio detruditur, ut nec præsens perditionis suæ malū animaduertat, sed in præceps ruenti impietatis libidine se suosq; rubri maris fluctibus submergat. Nec multum ab hoc differt, quod impio Achab contigisse legimus: qui dum salutaria monentem Micheam spernit, pseudo prophetarum consilijs pestiferis obediens in præsens ruit exitium. Sensit simile iusti Dei iudiciū totus Israel, Sedechiæ regis & Ieremiæ prophetae temporibus pseudoprophetarū mendacijs seductus, dum amice monentem Dominum respuunt. Et sanè si Antichristianæ tyrānidis primordia inspiciamus, idem omnino tunc quoq; contigisse uidebimus. Dum enim Romano Pontifici gratificari uolentes homines imaginum usum recipere & ab illis potius quam à sacris scriptoribus in fidei uitæq; Christianæ negotio erudiri & institui maluerūt, ea per imagines edocti sunt, quæ discipulos suos docere solet Sathan, superstitionem nimirum, nefarios cultus & impios, quos postea ut apud gentes olim omne uitiorum & scelerum genus secutum est,

Rom. 1.

est, & in tantum error paulatim succreuit, ut tandē Antichristi iugo per omnia subiecti, omnia illius approbare & illius statuis obedire coacti fuerimus. Nec est ut quæ olim contigerūt longa commemoratione repetamus: quin quæ modo omnium oculis & manibus obuersantur, inspicere libeat. Misertus nostræ ruinæ & proditionis Deus clementissimus pater, nostro sæculo, quæcunq; ad salutem necessaria sunt, per uerbi sui lucem nobis reuelare dignatus est. Hic uero infinitam hominum multitudinem inuenire licet, qui carnis suæ affectibus dediti mendacijs potius & falsa doctrina quàm ueritatis luce se dirigi ac duci uolunt, quin etiam, ut affectibus carnisq; libidini indulgere, uitijsq; omnibus inseruire possint, ueritatem agnitam non odisse modo, uerum etiam, quantum in ipsis est, opprimere solent. Quod si uero eorundem uitam, mores & religionem inspiciamus, iustū illud, cuius hic Paulus meminit, Dei iudicium luce clariùs uidebimus. Eò enim dementia & insania deueniunt homines impijssimi, ut reiectis & contemptis Dei prophetis & uerbi diuini traditionibus eos audiant & illorum doctrinæ obtemperent, quorum uitam & mores stupris, adulterijs, alea, ebrietate, & omni uitiorum genere infamem esse uident, & quos scelerū mancipia esse norunt, ab ijsdem scelerum suorum expiationem expetunt, tum ab illis doceri uolunt, quos a sinis indoctiores esse ipsi fatentur. Nec tamen ea insania contenti, nunc quoq; in præsentī hoc totius Germaniæ periculo illorum conatibus fauent, & eorum consilia omnibus studijs & uiribus, imò precibus quoq; priuatis et publicis adiuuant, quos communis patriæ hostes grauissimos esse constat. Num enim aliquem hominum tam insipientem et ignorantem putabimus, qui quā acerbo in Germanos omnes Itali & Hispani sint animo, ignorare possit? Num tam surdus et plumbeus est aliquis,

Homilia

qui illorum in nos conuitia nunquam audierit? Qui non consenti nos Barbaros & stipites uel bardos, imò canes etiam dixisse, simul etiam horrendo hæreseos crimine nos aggravare consueuerūt, omneq; in Germanos exercitum libidinis, tyrannidis & crudelitatis genus licitum esse existimant, ut quos nec hominū numero accensendos esse arbitrentur. Atqui hos ipsos multis in Germania exoptatissimos hospites uenisse uidemus, nec desunt qui horum armis se defendi & asseri posse credāt, qui hostilem in Germanos omnes animum tot indicijs hætenus prodiderunt. Hoc uero est iustum illud Dei iudicium, ut qui ueritatis lucem exosam habent, non cæci, modo, sed & communi sensu spoliati uidentibus oculis cæcutiant, & audientibus auribus audire non possint.

Cæterum illud nobis hoc loco diligenter obseruandū erit, fratres in Christo charissimi, quid nos facere conueniat, si graue hoc tam pernitiōsæ cæcitatē malum effugere cupiamus. Ingratitudo utiq; hæc fugiēda erit, & ea fide ac industria animos nostros muniamus oportet, quæ diuini uerbi et ueritatis lucem diuinitus oblatam digne recipiat. Vbi illud imprimis caueudum, fratres, ne priuatis affectibus indulgere, eosq; ueritatis cognitioni anteponere uelimus. Quicumq; enim hos audire uoluerini, ad fidei ueritatem peruenient nunquam. Domentur ergo illi oportet & spiritus subijciantur obedientiæ. Obest uero inter alia hoc quoq; si carnis gaudia quærere & præsentem rerum prosperitatē sectari libeat, quam rem multis hodie summæ impietatis & perditionis causam esse uidemus. Sūt enim, qui lætum illud salutis per Christum partæ nuntium non iniquo animo ferrent, modo cruce careret & persecutionum fluctibus. Vbi uero hos inuadere uiderint, mox ora in graues blasphemias resoluentes non modo Euangelij doctrinam saluberrimam

rimam, sed & Christum Dominum conuicijs lacerare audent. Sed succurrat hic animis nostris, ô fratres, inuicta illa & fortis maiorum nostrorum, sanctissimorum hominum, constãtia. Quo animo enim & quibus gratulationibus illos Euangelij doctrinam recepturos fuisse putabimus, si quis tunc illam protulisset, cum Ludouico 1111. Imperante Antichristianæ excommunicationis fulmen onusq; grauisimum annis duo de uiginti magna erga Imperatorem fide sustinuerunt? Num ergo nos ueritatis luce instructi illis contra hunc hostem ignauiores erimus? Num in Christum regem & Saluatorem nostrum frigidioribus animis, quàm illi in Imperatorem hominem fuerunt, conspiciemur? Et num minoris apud nos fides Christo data aestimabitur, quàm illi homini datam aestimarunt? Liberate uos tãti sceleris infamia, ô fratres. Pulchrum sit maiorum uirtutem imitari, Pulchrum sit animarum libertatem uel sanguine effuso asserere. Pulchrum & iucundum sit pro patria, uxoribus, liberis, imò pro salute animarum & Christi Saluatoris gloria mortem oppetere. Extãt tot martyru ante nos uestigia, extat Christi exemplum, quod negligere sine summa turpitudine non possumus. Imprimis uero precibus ad Deum opus erit assiduis, ut ab Antichristi tyrannide nos asserere, spiritu item & fide instruere uelit, ut in agnita ueritate fortiter persistere, & in Christo saluari possimus. Ipsi sit honor, laus & gloria in æternum, Amen.